

L. dz. 7.12/2024

**Komisja Rodziny, Polityki
Senioralnej i Społecznej**

**Komisja Budżetu i Finansów
Publicznych**

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Z uwagi na zmniejszenie o ponad 28,9 mln. zł przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w procedowanej ustawie budżetowej na rok 2025 planowanego na ten rok budżetu Państwowej Inspekcji Pracy - **Stowarzyszenie Inspektorów Pracy Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do Wysokich Komisji z apelem o wniesienie stosownej poprawki do ww. ustawy, skutkującej zmniejszeniem przynajmniej o połowę kwoty o jaką został uszczuplony planowany budżet PIP na wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia, tj. zwiększenie go o 12 mln. zł (w odniesieniu do uchwalonego przez Sejm). Przeznaczenie tej kwoty – to zabezpieczenie właściwego funkcjonowania PIP poprzez uzupełnienie braków kadrowych na stanowiskach wymagających szczególnych kwalifikacji i zapewnienie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na stanowiskach wykonujących czynności kontrolno-nadzorcze.**

Stowarzyszenie Inspektorów Pracy Rzeczypospolitej Polskiej proponuje w związku z powyższym wniesienie poprawki o następującej treści:

„W części 81 - rezerwa ogólna zmniejszyć wydatki na ogólną rezerwę budżetową Rady Ministrów (rozdz. 75817), z przeznaczeniem na zwiększenie wydatków w części 12 – Państwowa Inspekcja Pracy w urzędach naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa (rozdz. 75101, wydatki bieżące jednostek budżetowych), o kwotę 12.000 tys. zł na zwiększenie zatrudnienia i wynagrodzeń w Państwowej Inspekcji Pracy w związku z realizacją nowych zadań nałożonych lub planowanych do nałożenia na Państwową Inspekcję Pracy”

Uzasadnienie

W rządowym projekcie ustawy budżetowej na 2025 r. (druk sejmowy 687), w części 12 (plan wydatków PIP) – ujęto zaproponowaną przez Głównego Inspektora Pracy kwotę 638 802 tys. zł. Na wydatki bieżące jednostki budżetowej, w tym na wynagrodzenia przewidziano z tego 597 251 tys. zł. W dniu 21 listopada 2024 r. Komisja Finansów Publicznych przyjęła poprawkę do ustawy budżetowej na 2025 r., która po przyjęciu przez Sejm **zmniejszyła o ok. 28 911 tys. zł** budżet Państwowej Inspekcji Pracy na 2025 r. (w odniesieniu do przedłożenia Głównego Inspektora Pracy). Tym samym kwoty planowane na wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia na 2025r. **zostały uszczuplone o 23 911 tys. zł.**

Wskazać należy, iż systematycznie wzrasta ilość nowych, nieraz bardzo trudnych i ważnych społecznie zadań realizowanych przez inspektorów pracy PIP. W 2024 r. do zadań inspektorów pracy dodano np. realizację zadań związanych z tzw. „ustawą Kamilka”, a na 2025 r. planowane jest dodanie dwu kolejnych zadań.

Niezależnie od liczby nałożonych na inspektorów pracy zadań codziennie wizytowanych jest około tysiąc polskich pracodawców, a obywatelom udzielanych jest bezpłatnie kilkadziesiąt tysięcy porad prawnych.

Inspektorzy rozpatrując rocznie w skali kraju kilkadziesiąt tysięcy skarg pracowniczych, egzekwują na rzecz pracowników wielomilionowe kwoty z tytułu zaległych świadczeń pieniężnych związanych ze stosunkiem pracy i zapobiegają w kilkadziesiąt tysięcy sytuacji bezpośrednim zagrożeniom dla zdrowia i życia obywateli.

Aktualnie zadania realizowane przez inspektorów pracy PIP określone są w ponad czterdziestu ustawach kompetencyjnych, a inspektorzy pracy pełnią funkcję oskarżycieli publicznych w zakresie około 80 wykroczeń.

Codzienna praca inspektorów pracy przyczynia się do ograniczania powstawania wielu konfliktów społecznych oraz w stopniu odciąża organy porządku publicznego i wymiaru sprawiedliwości.

Od kilku już lat kierownictwo Państwowej Inspekcji Pracy, środowisko inspektorów pracy i pozostałych pracowników PIP, reprezentowane przez organizacje społeczne, występuje do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o chociażby częściowe finansowe zabezpieczenie możliwości realizacji nakładanych przez ustawodawcę na inspektorów pracy nowych obowiązków, bez uszczerbku dla stopnia realizacji już istniejących.

Uszczuplenie w toku dotychczasowych prac legislacyjnych budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na rok 2025 o ponad 28 mln. zł (w odniesieniu do propozycji zaopiniowanej pozytywnie zarówno przez Radę Ochrony Pracy przy Sejmie RP jak i Komisję do Spraw Kontroli Państwowej) - w znacznym stopniu może utrudnić, a nawet ograniczyć możliwości wywiązywania się PIP z zadań, które ustawodawca na tę instytucję nakłada.

Wobec powyższego, działając pro bono, apelujemy do Państwa Senatorów o wniesienie stosownej poprawki do procedowanej ustawy budżetowej na 2025 r., by choć w części zmniejszyć ograniczenie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy.

W roku jubileuszu 105-lecia inspekcji pracy w Polsce, przypomnieć wypada - jakże aktualną - wypowiedź Głównego Inspektora Pracy w latach 1920-1939, Mariana Klotta de Heidenfeldt: „często obecnie pokutuje w społeczeństwie opinia, że inspekcja pracy to organ wyłącznie konsumpcyjny i nie dający żadnych dochodów skarbowi państwa. [...] Mam wrażenie, że jest to najgłębsze nieporozumienie, jakie może istnieć w psychice społeczeństwa. Każdy dział działalności inspekcji pracy daje ogromne oszczędności i zapobiega trwonieniu majątku narodowego. [...] wytworzenie pewności, że jest jakiś organ, jakaś bezstronna ręka państwa, która ma pieczę nad sprawiedliwym rozwiązaniem sprawy [...] uratowało społeczeństwo od ponoszenia dotkliwych skutków, ograniczyło żalobę, zabezpieczyło przed kalectwem i śmiercią. Wszystko to są wartości o wielkim znaczeniu moralnym; one same wystarczyły by na to, aby sownie opłacać koszty materialne inspekcji pracy. Ale gdybyśmy oparli się tylko na podanym rozrachunku strat i oszczędności, to inspekcja pracy jest bez wątpienia jedną z najbardziej dochodowych instytucji. Ten dochód budżetowy jest ukryty i niewidoczny, ale mimo to inspekcja pracy opłaca się dziesięciokrotnie albo i więcej w stosunku do sum, jakie państwo na nią łoży.”

Liczymy na życzliwe uwzględnienie niniejszego apelu.

Kraków 7.12.2024 r.

w imieniu Zarządu Głównego SIPRP

PREZES
Leszek Rymarowicz
Leszek Rymarowicz

do wiadomości

Główny Inspektor Pracy

STOWARZYSZENIE INSPEKTORÓW PRACY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, PLAC SZCZEPANSKI 5, (P.O. BOX) 31-011 KRAKÓW
KRS 0000392862, NIP 676-244-95-52, REGON 122420791, WWW.SIPRP.PL; E-MAIL: ZARZAD@SIPRP.PL